

Прилог 1 – Пилот упитник

Цитирати као: Мирић, Мирјана. 2024. Ставови ученика о настави ромског језика у општини Књажевац: пилот истраживање. У: Књажевачки крај: потенцијали, стање и перспективе развоја. Књажевац: Народна библиотека „Његош“, Београд: Српско географско друштво.

Ставови ученика о настави *Ромског језика са елементима националне културе* у општини Књажевац

Аутор: др Мирјана Мирић, виши научни сарадник, Балканолошки институт САНУ
Сарадник: Љубинка Симић, наставник Ромског језика са елементима националне културе, Књажевац

УПИТНИК ЗА УЧЕНИКЕ

Замолила бих те да пажљиво прочиташ и попуниш следећи упитник. Упитник је анониман (не треба да наведеш своје име) и неће утицати на твоје оцене у школи. Упитник се не оцењује и нема тачних и нетачних одговора, већ је важно шта ти мислиш. Твоји одговори биће искоришћени у сврху писања научних радова о настави ромског језика у Србији. Учешће је добровољно и можеш одустати у било ком тренутку.

I Подаци о ученику			
1.	У коју школу идеш? (напиши)		
2.	Заокружи свој пол.	1. Мушки 2. Женски	
3.	Колико имаш година? (напиши)		
4.	Који си разред? (напиши)		
5.	Колико година идеш на часове предмета <i>Ромски језик са елементима националне културе</i> ? (напиши)		
6.	Да ли учиш неки страни језик? (заокружи број)	1. ДА 2. НЕ	
7.	Ако учиш страни језик, напиши који.		
8.	Који си успех имао на крају претходне школске године? (заокружи број)	1. недовољан 2. довољан 3. добар	4. врло добар 5. одличан 6. Не знам.

II Језички профил			
9.	Којим језицима се служиш? (заокружи број)	1. ромски 2. српски 3. енглески 4. други (упиши који):	
10.	Колико често користиш ромски код куће (са члановима породице)? (заокружи број)	1. стално 2. често 3. понекад	4. ретко 5. никад
11.	Колико често користиш ромски са другарима у школи (на одмору, у дворишту)? (заокружи број)	1. стално 2. често 3. понекад	4. ретко 5. никад

12.	Колико често користиш ромски у школи (на другим часовима)? (заокружи број)	1. стално 2. често 3. понекад	4. ретко 5. никад
13.	Колико добро се служиш ромским и српским у следећим вештинама? Оцени себе од 1 до 5. (1 – нимало, 2 – слабо, 3 – добро, 4 – врло добро, 5 – одлично)		
	А. Колико добро разумеш ромски?	1 2 3 4 5	
	Б. Колико добро разумеш српски?	1 2 3 4 5	
	В. Колико добро говориш ромски?	1 2 3 4 5	
	Г. Колико добро говориш српски?	1 2 3 4 5	
	Д. Колико добро читаш ромски?	1 2 3 4 5	
	Ђ. Колико добро читаш српски?	1 2 3 4 5	
	Е. Колико добро пишеш на ромском?	1 2 3 4 5	
	Ж. Колико добро пишеш на српском?	1 2 3 4 5	

III Мотивација			
14.	Како ти звучи ромски језик? (напиши)		
15.	Да ли ти је неко некад бранио да говориш ромски? (заокружи)	1. ДА 2. НЕ	
16.	Ако ти јесте бранио, напиши ко и када?		
17.	Колико редовно долазиш на часове? (заокружи број)	1. стално 2. често 3. понекад	4. ретко 5. никад
18.	Колико често си активан/а на часу (јављаш се, одговараш на питања, постављаш питања)? (заокружи број)	1. стално 2. често 3. понекад	4. ретко 5. никад
19.	Како се осећаш када треба да идеш на час ромског? (заокружи број)	1. пријатно 2. уобичајено (нормално) 3. непријатно	
20.	Зашто си уписао/ла часове ромског? (заокружи слово испред одговора који важе за тебе)		
	А. Зато што имам ромско порекло.		
	Б. Зато што су моји родитељи тако желели.		
	В. Зато што су моји другари кренули на часове.		
	Г. Зато што већ знам ромски језик.		
	Д. Други разлог (наведи који):		
	Ђ. Не знам зашто.		

IV Ставови о настави језика			
21.	Да ли је за тебе важно да постоји настава ромског у школи? (заокружи број)	1. ДА 2. НЕ	
22.	Ако јесте важно, напиши зашто.		
23.	Да ли желиш да наставиш да идеш на часове ромског? (заокружи број)	1. ДА 2. НЕ 3. МОЖДА	
24.	Колико често на часу ромског говорите ромски језик? (заокружи број)	1. стално 2. често 3. понекад	4. ретко 5. никад
25.	Колико често на часу ромског говорите српски језик? (заокружи број)	1. стално 2. често 3. понекад	4. ретко 5. никад

26.	Оцени од 1 до 5 колико ти се свиђају следећи садржаји на часу: (1 – нимало, 2 – слабо, 3 – добро, 4 – врло добро, 5 – одлично)				
	А. Читање текстова на ромском језику.	1	2	3	4 5
	Б. Разговор на ромском језику.	1	2	3	4 5
	В. Писање на ромском језику.	1	2	3	4 5
	Г. Цртање на часовима.	1	2	3	4 5
	Д. Разговор о ромској култури и традицији.	1	2	3	4 5
	Ђ. Слушање/Певање песама.	1	2	3	4 5
	Е. Учење кроз игру и забаву.	1	2	3	4 5
	Ж. Учење нових речи.	1	2	3	4 5
27.	Оцени часове ромског језика на следећим скалама од 1 до 5.				
	А. досадно	1	2	3	4 5 занимљиво
	Б. пасивно	1	2	3	4 5 активно
	В. тешко	1	2	3	4 5 лако
	Г. нејасно	1	2	3	4 5 јасно
	Д. некорисно	1	2	3	4 5 корисно

V Материјали					
28.	Оцени од 1 до 5 колико ти се свиђа уџбеник/књига који користите. (заокружи број)	1	2	3	4 5
29.	Заокружи колико добро разумеш текстове у уџбенику/књизи.	1. нимало 2. слабо 3. добро 4. веома добро 5. одлично			
30.	Да ли код куће (у породици) говорите другачији ромски од оног који постоји у уџбенику? (заокружи број)	1. Говоримо исто. 2. Говоримо помало другачије. 3. Говоримо потпуно другачије. 4. Не говоримо ромски код куће.			

VI Подршка и напредак					
31.	Оцени од 1 до 5 рад своје наставнице ромског језика. (1 – најмања оцена, 5 – највећа оцена)				
	А. Наставница је на часу креативна и труди се да нам на часу буде занимљиво.	1	2	3	4 5
	Б. Наставница има пријатељски приступ и атмосфера на часу је пријатна.	1	2	3	4 5
	В. Наставница је мотивисана за рад и мотивише нас да радимо.	1	2	3	4 5
	Г. Од наставнице добијамо пуно информација о ромској култури.	1	2	3	4 5
	Д. Наставница нам помаже на часу.	1	2	3	4 5
	Ђ. Наставница нам помаже у другим школским предметима.	1	2	3	4 5
32.	Да ли је твојим родитељима важно да идеш на часове ромског? (заокружи број)	1. ДА 2. НЕ 3. НЕ ЗНАМ.			
33.	Да ли те родитељи подржавају да идеш на часове ромског? (заокружи број)	1. ДА 2. НЕ 3. НЕ ЗНАМ.			
34.	Да ли учитељица и/или други наставници цене и подржавају то што идеш на часове ромског? (заокружи број)	1. ДА 2. НЕ 3. НЕ ЗНАМ.			

35.	Да ли је твојим другарима занимљиво што учиш ромски језик у школи? (заокружи број)	1. ДА 2. НЕ 3. НЕ ЗНАМ.
36.	Да ли ти је похађање часова ромског језика помогло да напредујеш? (заокружи број)	1. ДА 2. НЕ 3. МОЖДА.
37.	Да ли би волео/ла да имаш више часова ромског током недеље? (заокружи број)	1. ДА 2. НЕ 3. МОЖДА.
38.	Да ли би волео/ла да друге предмете учиш на ромском језику (нпр. математику, природу/биологију)? (заокружи број)	1. ДА 2. НЕ 3. МОЖДА.
39.	Ако желиш, овде можеш да напишеш још нешто у вези са часовима ромског:	

Прилог 2 – Информисана сагласност

Балканолошки институт
Српска академија наука и уметности
Београд

Истраживање:

Ставови ученика о настави *Ромског језика са елементима националне културе* у општини Књажевац

Аутор: др Мирјана Мирић, виша научна сарадница, Балканолошки институт САНУ
Сарадник: Љубинка Р. Симић, наставница Ромског језика са елементима националне културе, Књажевац

ИНФОРМИСАНА САГЛАСНОСТ ЗА РОДИТЕЉЕ

Поштовани родитељи/старатељи,

У оквиру лингвистичких истраживања ромског језика која спроводе истраживачи Балканолошког института САНУ, виша научна сарадница др Мирјана Мирић ради истраживање о ставовима ученика општине Књажевац о настави ромског језика која се у тим школама изводи. Сарадник у истраживању је Љубинка Симић, наставница предмета *Ромски језик са елементима националне културе*. Учесници у истраживању биће ученици основних школа „Вук Караџић“, „Димитрије Тодоровић Каплар“ и „Дубрава“ у општини Књажевац.

Циљ истраживања је да се испитају мотивација и ставови ученика о настави ромског језика. Истраживање подразумева попуњавање упитника о ставовима ученика. Прикупљени материјал биће коришћен искључиво у научне сврхе, за потребе писања научних радова и учешћа на научним скуповима. Попуњавање упитника је добровољно и анонимно. Учесће се не оцењује и неће утицати на оцене и успех ученика.

Молимо Вас да попуњавањем ове сагласности назначите да ли пристајете да Ваше дете учествује у наведеном истраживању. Унапред се захваљујемо на разумевању и сарадњи.

Сагласан/на сам   ДА   НЕ

Име и презиме детета: _____

Потпис родитеља/старатеља: _____

Датум: _____